

Indeks enakosti spolov za leto 2022: enakost spolov ogrožena, najbolj na udaru posebne skupine prebivalstva

Nedavno objavljeni indeks enakosti spolov za leto 2022, s katerim se meri stanje na področju enakosti spolov v EU, razkriva, da je napredek izredno počasen, saj se je v primerjavi z lanskim letom povečal le za 0,6 točke. Posledično znaša povprečna ocena EU zdaj 68,6 od 100 točk, kar je le 5,5 točke več kot leta 2010.

Ker se indeks enakosti spolov za leto 2022 prvič opira predvsem na podatke iz prvega pandemičnega leta 2020, so ocene močni opozorilni znaki ob vse večjih negotovostih in pretresih.

„Najbolj pereče je, da se je letošnja ocena prvič po letu 2010 na več področjih znižala,“ je dejala direktorica Evropskega inštituta za enakost spolov Carlien Scheele.

„To je treba nujno vzeti pod drobnogled, saj naši rezultati kažejo, da so ravno posebne skupine prebivalstva, ki so v času krize običajno v ranljivejšem položaju, najbolj ogrožene, saj pri njih še vedno obstajajo izrazite vrzeli med spoloma. Ne smemo si privoščiti, da bi prezrli področje enakosti spolov,“ je zatrdila.

Evropska komisarka za enakost Helena Dalli je izjavila: *„Glede naše zavezanosti enakosti spolov moramo ostati neomajni. Po pandemiji, ruski agresiji v Ukrajini in posledični gospodarski krizi morajo regionalne ustanove in države članice EU v svojih proračunskih in političnih ukrepih upoštevati tudi vidik enakosti spolov. Ženske v vsej svoji raznolikosti ne smejo biti prikrajšane.*

Ključnega pomena je, da vidimo napredek pri naših zakonodajnih predlogih, da bi izboljšali uravnoteženo zastopanost spolov v upravnih odborih družb, zagotovili preglednost plač ter odpravili nasilje nad ženskami in nasilje v družini. Vse deležnike pozivam, naj si po svojih močeh prizadevajo za enake možnosti, varnost in enakopravnost žensk in moških.“

V okviru indeksa enakosti spolov so bile prvič od njegove uvedbe zabeležene nižje ocene na več njegovih glavnih področjih. Nižja ocena na področju udeležbe na trgu dela kaže, da je za ženske vse bolj verjetno, da bodo v življenju preživele manj let v delovnem razmerju, kar bo oviralo njihove poklicne in pokojninske možnosti. Poleg tega se je leta 2020 formalnih in neformalnih izobraževanj udeležilo manj žensk kot moških. Ker je bilo zdravstvo zaradi pandemije covid-19 postavljeno pod doslej največji pritisk, je bila enakost spolov nižja tudi z vidika zdravstvenega stanja in dostopa do zdravstvenih storitev.

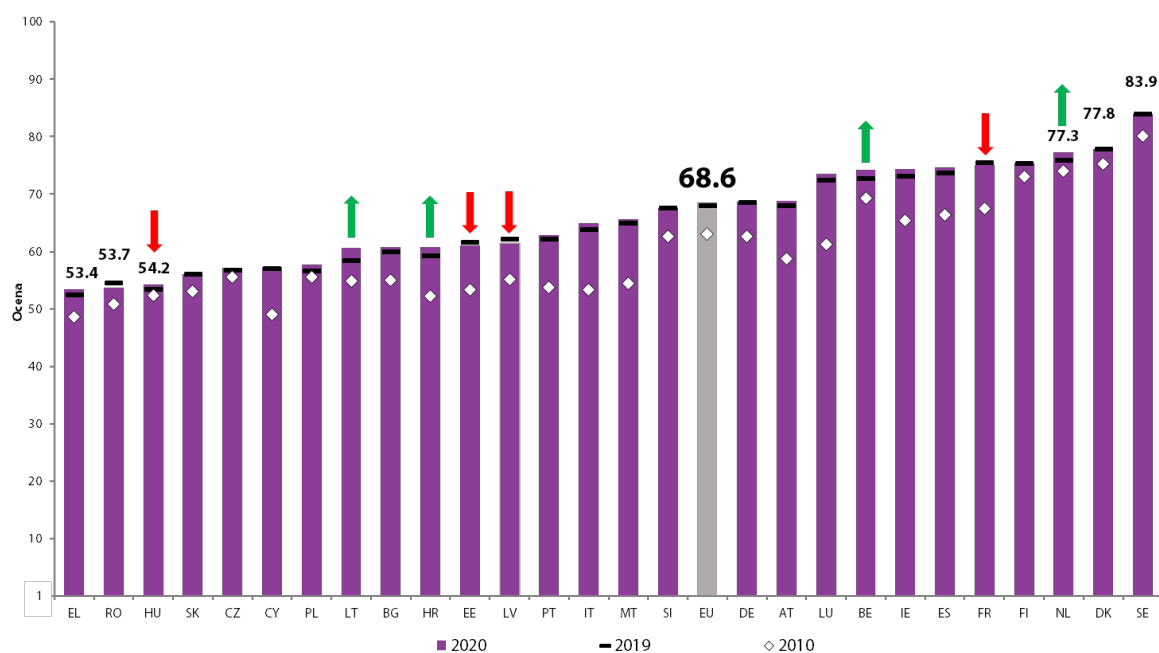
Če ne bi prišlo do napredka na področju moči, bi se ocena indeksa na splošno znižala. Velik del tega napredka je posledica večje udeležbe žensk pri gospodarskem in političnem odločanju, kar je povezano z uvedbo zakonsko določenih kvot v peščici držav članic EU. To poudarja pomen političnega dogovora, ki sta ga junija 2022 dosegla Evropski parlament in Svet EU o direktivi za bolj uravnoteženo zastopanost spolov v upravnih odborih družb.

Ključnega pomena je tudi zavedanje, kako je pandemija vplivala na posebne skupine prebivalstva. Starejši ljudje ter invalidne ženske in moški so na primer v pandemičnem letu pogosteje poročali o neizpoljenih potrebah po zdravstvenih pregledih. Poleg tega so se mlade ženske zaradi gospodarskih

posledic pandemije soočale z višjimi stopnjami brezposelnosti, ženske s priseljskim ozadjem pa so bile še bolj izpostavljene temu tveganju.

V dopolnilni spletni anketi, ki je proučevala kritične vidike, povezane s časom, porabljenim za neplačano oskrbo, je bilo ugotovljeno, da so se splošne obveznosti oskrbe med pandemijo povečale. Kljub temu povečanje ni bilo enakomerno porazdeljeno med ženske in moške, kar je še povečalo obstoječi razkorak neenakosti med spoloma. To zlasti velja za intenzivno nego in varstvo otrok, saj 40 % žensk in samo 21 % moških na običajen delovni dan vsaj štiri ure nameni oskrbi majhnih otrok. Razlike med spoloma pri gospodinjskih opravilih, ki zahtevajo ogromno časa, so se med pandemijo prav tako povečale, saj je 20 % žensk v primerjavi z 12 % moških gospodinjska dela opravljalo vsaj štiri ure na dan.

Ocene po posameznih državah še naprej kažejo mešano sliko. Med najuspešnejšimi državami so Švedska, Danska in Nizozemska, čeprav je napredek na področju enakosti spolov na Švedskem in Danskem zastal. Na drugi strani imajo Grčija, Madžarska in Romunija največ težav pri spodbujanju enakosti spolov. Bolj pozitivno je, da so se od zadnje objave indeksa ocene najbolj zvišale v Litvi in Belgiji ter na Hrvaškem in Nizozemskem.

Indeks enakosti spolov za leto 2022

Glede na navedeno inštitut EIGE prvič organizira dvodnevni forum o enakosti spolov, ki bo potekal v živo v Bruslju in na spletu. Cilj je, da se na številnih okroglih mizah, praktičnih delavnicah in srečanjih za izmenjavo izkušenj opozori na najbolj pereča vprašanja, ki vplivajo na enakost spolov v EU. Na srečanju, ki se ga bo udeležilo cel kup oblikovalcev političnih odločitev na visoki ravni, strokovnih delavcev in civilne družbe, bodo začrtali zaveze in ukrepe, ki jih je treba sprejeti, ter se dogovorili glede organizacije foruma za nadaljnje ukrepanje, načrtovanega za leto 2024.

More information about the Gender Equality Index [here](#).

Media contact: Georgie Bradley: +370 6 982 7826 georgie.bradley@eige.europa.eu